

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

In-Cult

Intervjui – Nemačka
Edukativna sekcija

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Kultura zajedničkih pekara u Baden-Virtembergu

Bertrama Vegemera

intervju sa dr Wolfgangom Dosterom

Hleb je osnovna hrana u mnogim zemljama. U Nemačkoj je to, naročito masovna pojava. Prema podacima Udruženja pekara, registrovano je više od 3.200 vrsta hleba. Posebno mesto za proizvodnju hleba su zajedničke pekare. Ova mesta koja dele stanovnici sela, postoje već više od 400 godina. Za razliku od kućnih peći, zajedničke pekare pružaju zajedničko iskustvo pečenja: svi seljani su pozvani da donesu svoja testa na dan pečenja i da ih ispeku. Ova tradicija je i danas živa. Dr Wolfgang Doster je stručnjak za temu zajedničkih pekara. Detaljnije o tradiciju zajedničkog pečenja hleba u podunavskim zemljama. pogledi na linku: <https://bread-connects.tastes-of-danube.eu/brotbackhaeuser/>

Gospodine Doster, zašto je izgrađeno toliko pekara baš u pokrajini Virtemberg?

Prema našim istraživanjima, istorija zajedničkih pekara u srednjoj Evropi počela je pre oko 400 godina. U to vreme skoro svaka zemljoradnička porodica imala je peć na svom imanju. Većina porodica peče hleb od domaćeg pšeničnog, speltinog, raženog ili drugog brašna. Međutim, pečenje u kućnim dvorištima često je dovodilo do razornih požara u kućama i katastrofalnih šteta. Zbog toga su 1808. godine vlasti Virtemberga za zaštitu od požara zabranile pečenje u sopstvenom dvorištu. Od tada pa nadalje, zajedničke pekare na periferiji trebalo je da obezbede adekvatnu zaštitu od požara. To se nije poštovalo, ali se vremenom u centru grada gradilo sve više centralnih pekara, često u blizini crkve ili gradske kuće, koje su korišćene zajednički. Meštani su svi zajedno skupili drva i zapalili peć, štedeći tako i vreme i drva.

Kako je organizovano korišćenje pekara?

Često je bio određen jedan pekar ili pekarka od strane opštine da organizuje pečenje, da rasporedi posao i prati proces pečenja na dan kada je bilo određeno pečenje. Pošto su peći u pekari bile veoma primitivne i građene na različit način od jednog do drugog sela, pekarskim majstorima bilo je potrebno mnogo iskustva da ispeku dobar hleb. Ali ne treba potcenjivati socijalni aspekt, pekare su bile mesta

okupljanja zajednice. Zato su, kako mislimo u našoj zajednici, pekare zabranjene u socijalističkim zemljama.

Kako to mislite?

Pekare su bile mesto bliske komunikacije među stanovnicima sela. Bilo je puno socijalnih kontakata dok se čekao red da se hleb ispeče. Narod a posebno žene, razmenjivale su vesti, razgovarali su o svakodnevnim stvarima seoskog života i organizaciji rada, ali su se u isto vreme bavili rešavanjem mnogih stvari iz svakodnevnog života u zajednici. Valjda su zato pekare bile zabranjene u vreme komunizma, jer su mogle da budu mesta zajednice gde su se ljudi sami organizovali bez državne kontrole. Međutim, možda značaj (proširene) porodice veći u istočnoevropskim zemljama i zato se zajedničke pećnice češće tamo nalaze.

Ko upravlja zajedničkim pekarama?

Danas su to uglavnom udruženja koja kontrolišu upotrebu pekara i organizuju život oko njih. Tako je došlo do mnogih novijih tradicija, kao što su festivali pekara, koji često privlače ljude iz okolnog područja. Tu se susreću ekonomske, ekološke i socijalne komponente za seosku zajednicu. Pekare nisu samo mesta gde se u osnovi pravi hleb, već i lokalni centri koji promovišu lokalne običaje i gde se organizuju festivali na kojima se priprema hrana i održavaju zajedno običaji, gde se priprema mnoštvo domaćih peciva, kao što su mramorni kolač, kockasti kolač i, na mnogim mestima, hleb sa lukom.

U današnjim uslovima, proizvođači peku hleb brzo i jeftino. Ipak, mnoge seoske zajednice prikupljaju novac kako bi obnovili stare pekare i kako bi ih ponovo pokrenuli ili se odlučuju da izgrade nove, Šta ih motiviše da oživljavaju zajedničke pekare?

Zajedničke pekare mogu da menjaju svrhe postojanja. Nekada se tu pekao hleb za u širu porodicu. Danas možete kupiti hleb veoma jeftino bilo gde u Nemačkoj. Današnji motivi imaju ekološku pozadinu. Rukovodioci pekara žele hleb od kiselog testa koji se duže ostaje svež i koji se proizvodi bez veštačkih aditiva, na primer veliki hleb sa čvrstom korom. Nećete naći ništa slično u supermarketu. Pećnica može da primi do 40 vekni hleba istovremeno. Zato su zajedničke pekare i danas svojevrsni društveni događaj. Pripadnici jedne zajednice okupljaju se da peku svoj hleb. U svakodnevnom životu oni rade na veoma različitim poslovima, često na različitim mestima i pod veoma različitim uslovima. Pekara okuplja sve. U svakom slučaju, hleb nije samo osnovna hrana za ljubitelje zajedničkih pekara, već predstavlja i zajedništvo, deljenje i međusobnu društvenu odgovornost.

Kameni spoticanja: ČINITI MESTA DA PRIČAJU

Intervju sa dr Nikolom Venge , DCOK (Dokumentacioni centar Oberer Kuhberg Ulm eV .) vodio je Bertram Vegemer

Zašto su ovi Kameni spoticanja važan deo nemačke kulture sećanja?

Osnovna ideja Kamenova spoticanja je da se ljudi spotiču o sudbinama i imenima ljudi, ljudi koji su upravo na ovom mestu pretrpeli nezamislive nevolje u vreme nacionalsocijalizma. Kamene spoticanja stvaraju most između sveta današnjih i ljudi od juče. Zadatak memorijalnog rada je uopšte, stvaranje vremenskih zona u kojima ljudi mogu razumeti šta je bilo u prošlosti. Da bi mesta govorila. Međutim, mi takođe moramo da ispričamo priče.

*Prvi kamen spoticanja u Nemačkoj postavio je u Kelnu 1992. godine umetnik **Gunter Demnig** . Kako Vi lično mislite o angažmanu ovog umetnika?*

Gajim ogromno poštovanje za njegovo životno delo, što je vrlo nepretenciozno pronašao umetnički oblik sećanja na žrtve nacionalsocijalizma koji mnoge tera na razmišljanje i motiviše ih da rade na kulturi sećanja. Mislim da je to odlično – lično, ali i kao šef lokalnog Nacističkog dokumentacionog centra koji se bavi upravo ovim pitanjima.

U Ulmu je prvih 14 kamenova postavljeno u maju 2015. Kakva je bila reakcija na to?

Grad u početku nije bio baš toliko oduševljen jer se tada pripremala spomen-knjiga žrtvama Holokausta. Važno je stvoriti naučnu osnovu za sećanje. U nekoliko sesija sa onima koji su uključeni, razmotrili smo kada i gde bi bio dobar trenutak za postavljanje kamena spoticanja. 2015. godine izvršeno je prvo polaganje i reakcija grada na njega je bila neverovatno pozitivna. Pokazalo se i da to nije bio bljesak u akciji, te da postoji kontinuirano interesovanje građana koji do danas prate Kamene spoticanja. U drugim gradovima je bilo sporova sa vlasnicima kuća koji nisu hteli da se kamen spoticanja postavljaju ispred njihovog imanja. Mi to uopšte nismo imali.

Uključen je ne samo umetnik, već i grad i organizatori...

Da, za jednu određenu grupu kamen spoticanja je neverovatno važan, to su rođaci žrtava. Zanimljivo je da su inicijativa i Dokumentacioni centar više puta uspevali da uspostave kontakt, ali i da se pobrinu za ovu grupu. I da ljudi krenu da učestvuju u postavljanju kamena spoticanja. Ovo je veoma važan gest časti i samo zbog toga je ovaj projekat vredan truda. Mislim da je značaj povezanosti druge i treće generacije sa gradovima iz kojih su njihovi preci proterani, kidnapovani i ubijani odavno potcenjen. Važno je da danas u ovom gradu u kojem su se zločini dogodili postoje ljudi koji se ne samo ograđuju od zločina nacionalsocijalista, već ovim kamenom spoticanja odaju počast ljudima koje su ubili nacisti. Istorija ovih ljudi, njihovo postojanje, trebalo je da se izbriše iz istorije. I upravo zato Kameni spoticanja i biografije iza imena imaju važnu funkciju.

Kako se danas u gradu, u ovo vreme ponovnog oživljavanja rasizma, primaju Kameni spoticanja?

Kameni spoticanja su se etablirali kao prirodni deo kulture sećanja, baš kao i Oberer Memorijal koncentracionog logora Kuhberg , kao i mnoge druge inicijative i memorijali koji postoje u gradu. Zaista ne vidim da se situacija pogoršava. U vezi sa takozvanim „koronskim šetnjama“, uvek ima napada na kulturu sećanja ili veoma čudnih poređenja sa diktaturama, uključujući i prisvajanje žrtava. Ali do sada, Kameni spoticanja nisu pogođeni.

Kakva je saradnja sa drugim organizacijama i sa rođacima žrtava?

Gradski arhiv je uvek tu da savetuje kada je u pitanju razjašnjenje istorijske pozadine. To je veoma važno, a već sam pomenuo grad koji pomaže u praktičnim, organizacionim i ideološkim pitanjima. Međutim, uključene su i druge institucije. Na primer, pozorište Ulm, kada su glumci nastupali na polaganju. I naravno, mi kao DCOK možemo da koristimo mrežu kontakata sa rođacima.

Kako se može preneti poruka kamena spoticanja?

Kameni spoticanja sami ne govore. Moramo da pružimo ljudima pozadinu. Moramo da ispričamo priče zbog kojih mesta govore. Inicijativa Ulmski kamen spoticanja, na primer, na internet postavlja biografije onih čija su imena na kamenu. Onda imate ne samo imena i datume ljudi, već i saznajte nešto o njihovim ličnostima, o porodičnoj istoriji. Moramo uključiti kanale komunikacije koje mladi koriste. Na primer, takođe smo na Instagramu. Mnogi od mlađih ne znaju ni šta su njihovi preci radili u nacionalsocijalizmu. Ali mnogi nam takođe dolaze iz drugih kultura i moramo da uspostavimo veze: Zašto je ova tema toliko važna u našem društvu?

Muškarci u tročetvrtinskom ritmu

Muškarci u kratkim kožnim pantalonama stoje u krugu, tregeri su im ukrašeni ručno izvezenim motivom runolista, i imaju kožne cipele . Nose bele lanene košulje, pilcane šešire ukrašene šarama u obliku brada divokoze i pletene vunene grejače za telo. Muškarci drže savijene ruke ispred sebe, a kako muzika udari u 3/4 takt, oni podižu kolena i skaču s jedne noge na drugu. U ritmu muzike naizmenično pljeskaju rukama po butinama, kolenima i donovima cipela. Kožnim cipelama glasno udaraju po zemlji i povremeno uzvikuju doskočice. Muškarci plešu Šuplater ,što se prevodi kao udaranje cipelama. Jedan od onih koji to radi već 50 godina je gospodin Franc-Jozef Hajnle. Ima 62 godine, po zanimanju je poljoprivrednik i stolar je i majstor i dugogodišnji je igrač u zavičajnom klubu Talkirhdorf:

Gospodine Hajnle, zašto se ples zove Šulplater?

Plateln znači stepovati cipelama. Ali to znači mnogo više od toga. Ritmično stiskate butine, donove cipela isturate napred- nazad i ukrštenim nogama udarate cipelama o pod. U Šulplateru postoji dvanaest različitih pokreta. Oni koji plešu malo bolje nazivaju se Forplatleri. Vi plešete, a učenici pokušavaju da kopiraju redosled koraka.

U kom uzrastu deca uče da plešu ?

Čak i trogodišnjaci počinju sa jednostavnim figuralnim plesom. Jedan se zove "tri kožne čarape". Momci se lupaju po butinama i rukama, pa naizmenično pljeskaju desnu i levu ruku i između sebe se okreću. Zatim, tokom vremena, dolazi do udaranja rukama.

Šta je to posebno kod Šulplatera?

Prelazak sa plesa u paru sa ženama na solo deonice momaka. Kada ova promena bude dobro izvedena , to je divan osećaj. Takođe nosimo našu narodnu nošnju. To nas međusobno povezuje. Žene nose svoje prelepe dirndle, a mi naše lederhozee. Onda povikujemo i podvriskujemo glasno dok plešemo i publika se pridruži, i to veoma poseban osećaj.

Šta je najteže u ovom plesu?

Dobar igrač bi trebalo da ima dobar osećaj za takt i ritam. Takođe vam je potrebna dobra fizička kondicija, koordinacija i fleksibilnost. Kada plešete, naizmenično skaćete s jedne noge na drugu, povremeno savijajući stopala da biste udarili dlanovima o cipele. To može biti prilično naporno. Ali vremenom, što više vežbate, to postaje sve lakše.

Šta nosite za ples?

Nosimo narodne nošnje. Svaka zajednica ima svoje. Pošto plesači dolaze iz različitih zajednica, naš lokalni klub u Talkihdorfu oprema plesače narodnim nošnjama za nastupe. U našem slučaju to je planinska nošnja iz oblasti Altgau. Nosimo kratke crne pantalone od jelenske kože. Kada udaramo rukama po koži, ona proizvodi bolji zvuk. Kako nosimo kratke pantalone možemo bolje da savijamo kolena. Nosimo i tregere od zelenog platna sa ručno izvezenim ukrasima, belu košulju, sive čarape do kolena i pilcani šešir sa ukrasom od brade divokoze. Kožnim cipelama možete glasno udarati po podu.

Odakle potiče ples? Možete li nam reći nešto o istoriji plesa?

Pleše se od sredine 19. veka. Počelo je kao ples u paru, pri čemu je partner improvizovao i udarao se da bi impresionirao partnera. Od tada su žene i muškarci plesali na lokalnim okupljanjima, seoskim i planinskim festivalima, jubilejima, na druženju komšijskih klubova, na majskim svetkovinama nakon podizanja majskog stuba, ali i na privatnim festivalima. Obično plešete po klubovima dok se ne venčate, ali neki nastavljaju i posle toga, kao ja i kao što to rade pripadnici forplatlera. Razvoj turizma još više je promovisao ovaj ples. Svuda u Altgauu se pojavilo puno platler grupa.

Gospodine Hajnle, da li mislite da je Šuplater zapravo važno kulturno dobro koje vredi zaštititi, ili je to sada samo vrsta plesa?

Ples je kulturno dobro vredno zaštite jer povezuje ljude različitih generacija. Mladi i stari sastaju se da bi vežbali, zajedno slave, putuju u druga mesta da bi plesali. Biti na sceni u narodnoj nošnji dok te publika pozdravlja je divan doživljaj. To je čista radost života. To motiviše mnoge mlade ljude da se učlane u klub, nakon čega ih osvaja ovaj tradicionalni ples i tradicija se održava.

Zavetni ponedeljak

Zavetni ponedeljak je dan građana Ulma. Svake godine, pretposlednjeg ponedeljka u julu, grad slavi svoju tradicionalnu narodnu slavu i ponavlja zakletvu koja datira još iz 14. veka. Gradonačelnik sa balkona Zavetne kuće izveštava šta se dogodilo u gradu od prošlog Zavetnog ponedeljka. Zatim podiže desnu ruku i zaklinje se da će „biti jednako odan i bogatima i siromašnima“ – i da će podjednako raditi za sve građane.

Intervju sa gđom dr. Lic

Šef odeljenja za srednji vek i rano novo doba u Kući istorije grada – Arhiv grada Ulma.

Zašto je godišnja zakletva u Ulmu tako važna za grad?

Važana je toliko jer potiče iz veoma, veoma davne tradicije koja seže do 1345. godine, i oblikovala je predstavu o sebi građana Ulma. Imala je kontinuitete i prekide i danas je najveći gradski festival u Ulmu.

Koliko dugo se održava proslava zavetnog ponedeljka?

Ovaj običaj običaj opisan je u starom carskom gradskom ustavu, koji se ovde u Ulmu zvao pismo zakletve. Imamo tri različita pisma zakletve za carski grad, najstarije je iz 1345. Ova pisma zakletve u stavi, dokumentuju sporazume koji su napravljeni između patricija, gradskih velikaša i cehova, zanatlija, trgovaca i radnji, kako bi ih zaštitili i obazbedili njihova prava. Cilj je bio organizovati grad da živi u mirnom suživotu za dobrobit svih i formirati gradsku vlast kroz Carsko gradsko veće. U prva dva pisma zakletve iz 1345. i 1397. godine, takozvanom Velikom pismu zakletve, obuhvaćena je većina esnafa u Ulmskom veću. Car Karlo V je ukinuo ovaj ustav tokom reformacije 1548. Sa takozvanim Novim pismom zakletve iz 1558. Ulmljani su ponovo mogli da se bore za svoj ustav, ali su patriciji sada dobili većinu u Savetu. Međutim, 1802. to se promenilo.

Šta se onda desilo?

Posle 1802. ovo rešenje više nije bilo moguće, jer Ulm više nije bio nezavisan grad sa sopstvenim suverenitetom, već je do 1810. bio bavarski grad, a zatim grad u Virtembergu. Posle 1802. više nije bilo zavetnog ponedeljka u stvarnom značenju te

reči. Tek 1933. nacionalsocijalisti su ponovo preuzeli tradiciju Ponedjeljka zakletve, ali sa drugačijim smislom koje je trebalo da služi njihovim propagandnim ciljevima.

Šta se desilo posle Drugog svetskog rata?

U avgustu 1949. Zavetni ponedjeljak je ponovo oživeo u ruševinama Ulma, a demokratski karakter ovog događaja je došao do izražaja. Do današnjeg dana, čitavo gradsko veće i mnogi građani Ulma okupljaju se u palati Vajnhof, kada gradonačelnik podnosi neku vrstu obračuna, a zatim ga završava po staroj tradiciji izjavom zakletve iz prvog pisma zakletve iz 1345. godine: „Da budem odan čovek bogatima i siromašnima prema svima jednak, pošten bez ostatka

Kako se slavi, ko organizuje Zavetni ponedjeljak?

U početku je postojala samo mala kuća u Vajnhofu u Ulmu, na čijoj dvospratnoj verandi se održavao čin zakletve. Gradonačelnik, njegov pomoćnik i članovi veća okupljali su se na gornjoj terasi nakon izbora za veće. Na ovom mestu je u 17. veku podignuta velika Kuća zakletve. Ulmljani su jedini sagraditi Kuću zakletve posebno konstruisanu za ovaj ustavni akt, za proslavu ovog političkog dana, na kojoj je gradski zvaničnik stanovništvu pročitao tekst ustava i koju je potom prihvatili grad. vlast i građani. Posle toga je uvek se upriličavalo slavlje, ali stvarni povod događaju je jedan politički čin.

Da li je Zavetni ponedjeljak festival za sve koji žele da se zabave i popiju koju, ili je to događaj za gradsku elitu, koja slavi sopstvenu klasu ispred Zavetne kuće?

Zavetni ponedjeljak je slavlje za sve, meštane i goste. Konzumacija alkoholnih pića tokom proslave ima dugu tradiciju - postoje indicije da se sa slavljem preterivalo još u srednjem veku, verovatno je to bio deo proslave, kao i na svim drugim festivalima. Međutim, ovo nije jedini sadržaj proslave, nije na tome glavni fokus. Svi mogu da učestvuju, od toga da obilaze palatu u Vajnhofu, to toga da mogu da čuju političke govora, i da učestvuju na različitim događajima posle toga.

Imate li utisak da mladi ne shvataju smisao ovog praznika?

Mladima je važno slavlje; ne trude se da čuju ustavni akt. Ali oni se upoznaju sa običajima i što su stariji to više prihvataju gradske običaje i ovaj deo proslave postaje sve važniji – bar se nadamo . Ulmski školarci mogu da učestvuju u vođenim obilascima i nastavnim jedinicama, uče o istorijskoj i političkoj pozadini događaja i nose ove uspomene sa sobom u svom sećanju u nadi da će kasnije biti pristalice demokratije i pomoći u oblikovanju sopstvene zajednice. Ovo je lepa prilika da se pokaže civiln društvo i njegova kohezija i da se u isto vreme shvati raznolikost života, i sve ono što se dešava u Ulmu.

Maslenica i karneval - kovanje ili osnovna potreba?

Profesora dr Mezger je intervjuisao Horst Buchmann

Profesor dr Verner Mezger postao je profesor 1989. sa radom o ideji budale i o pokladnim običajima. Od 1996. godine Mezger je profesor folkloru u Frajburgu u Brajsgau i direktor tamošnjeg Instituta za folklor Nemaca istočne Evrope.

Šta je karakteristično za švapsko - alemanska mesta 'budanja'? Da li je osnovni tenor isti ili postoje velike razlike?

Osnovni tenor je svakako isti. Narod u švapsko –a lemanskom području ne želi da se napije. Žele da se zabave, ali žele i da prenesu radost. Imaju osećaj kohezije nakon karnevalskih dana i uključuju se tokom cele godine. Na primer, sada u kampanjama pomoći Ukrajini. Svuda postoji veoma snažan osećaj zajedništva. Ali danas je to i iskustvo izvesne bezvremenosti. Faktor vremena igra važnu ulogu. Za nas vreme je u velikoj meri van granica. Izgubilo je ritam. Noć pretvaramo u dan, leti idemo na skijanje na glečeru, a zimi na Karibe. Čak ni nedelja više nema ritam. Maslenica je, pak, fiksna tačka u godini. Živimo za to kada se približava. Živimo od toga kada se završi.

Šta razlikuje švapsko - alemansku maslenicu od karnevala?

U Kelnu je bio gotovo isti maskenbal kao na jugu do Francuske revolucije. Svuda su najranije maske bile od đavolskih likova, tek su kasnije nošnje postale slobodnije. U doba prosvetiteljstva i zbog Napoleonovih promena u svetu, proslave su konačno propale. Kasnije, pod Prusima, ljudi iz Kelna su oprezno pokušavali da preporode uvodeći tematske parade romantičnog karaktera. "Hero karneval " je stigao u grad i bio oženjen princezom Venecijom .

Sredinom 19. veka, tačnije oko 1848. godine, ljudi su prvi put postali svesni društvenih prevrata na Maslenicu i Karneval: običan narod uopšte nije mogao da učestvuje na otmenim balovima. Osećali su se kao obični statisti na paradama, koje je dizajnirao haute volée.

Ovo je bilo isto u Rajnskoj oblasti kao i u Alemanskoj oblasti. I u Rotvajlu su se obični ljudi osećali pod pokroviteljstvom gornjih ešalona tokom karnevala, jer je samo njihove ideje bilo dozvoljeno da se implementiraju na tematskim paradama. Ovo je konačno dovelo 1870. do toga da su zanatlije iz Rotvajla jednostavno ponovo izvukle svoje stare kostime 'budala' iz ormara i škrinja. Ova regresija u nekadašnje maskiranje se nije dogodila u

Kelnu. Ali da bi na karnevalu okupili različite društvene slojeve, ljudi iz Kelna su otkrili pevanje. Do danas se nigde na karnevalu ne peva više nego u Kelnu.

Otkud zapravo osnovna potreba za proslavljanjem Maslenice?

U početku, Maslenica je bila ekonomski običaj. Početkom Velikog posta ljudi su prestajali da jedu određenu hranu; nema mesa i mlečnih proizvoda. Klanje krupne stoke se moglo zaustaviti, to nije bio problem. Pilići su završavali u loncima za supu plemstva. Preostalo jato je još nosilo jaja. Pri proslavljanju Maslenice dodavano je i drugo. Bilo je pevanja, igranja, pozorišta. Sve do 15. veka crkva nije bila kritična prema Maslenici. Bogoslovi su davali ljudima neku vrstu oduška pred Veliki post, pre nego što su ušli u period uzdržanja. Po analogiji sa Avgustinom, oni su kasnije izjednačili Maslenicu sa stanjem đavola, a post sa stanjem Božijim. Stoga su najranije poznate karnevalske maske bili đavoli.

Šta Maslenica radi nekome ko učestvuje u paradi ?

Svake godine, kao aktivni šaljivdžija, zapitaš se zašto to radiš. Na primer, hodate kroz grad Rotvajl u svom kostimu i maski i ljudi vas gledaju kao da ste nagrađivana krava. Tek vrlo postepeno shvatate da vas ni ne prepoznaju i da ste za njih misterija. Ovo otvara potpuno nove društvene mogućnosti. Kao šaljivdžija, možete da se obraćate poznatim demaskiranim ljudima na „ti“ sa kojima u normalnom životu nemate nikakav kontakt. Možete, na primer, da uključite lokalne poznate ličnosti u šaljive razgovore i da im „recitujete“, odnosno da im trljate na nos budalaštine kojima su se upustili tokom godine. Iza maske si neko drugi. Na neki način možete učestvovati u svom svakodnevnom svetu iz potpuno nove perspektive.

Mogu li zainteresovani iz Bugarske ili Rumunije zaista razumeti ovakav karneval?

Zaista mogu! Posebno su južnonemačke maske i maske sve samo ne strane rumunskim i bugarskim gledaocima. Sa takozvanim „kukerima“ i „survakarima“, Bugarska ima ogromno bogatstvo karnevalskih maski. U Rumuniji, tačnije u Transilvaniji, postoji čak i karnevalska tradicija koja varljivo liči na švapsko - alemanske običaje. To su takozvani „Urzel“ iz Agnetelna (Agnita na rumunskom), čije crne Flekles haljine i lisičji repovi izgledaju kao „Has“ iz Uberlingenskog „Hansele“.

Mnogi stanovnici Agnetelna koji su pobjegli ili su proterani došli su u južnu Nemačku posle rata. Nekolicina je sa sobom ponela čak i svoje originalne haljine, što je impresivno svedočanstvo o njihovoj ljubavi prema domovini. I u Groszahrenhaimumu blizu Ludvigsburga, od tada su nastavili da neguju običaje svog starog rodnog grada .

Karnevalske figure poput onih u jugozapadnoj Nemačkoj mogu se naći u dvadeset evropskih zemalja. Protežu se od Španije do Crnog mora, od Sicilije do Engleske. A kada ih sretnete – u bilo kom karnevalskom gradu – oni imaju nešto kao večnost: Maske uvek ostaju mlade, samo oni koji ih nose ostare. Kada se haljina šaljivdžije nasleđuje i prenosi na sledeću generaciju pokojnik živi u svojoj bivšoj maski i pratećem „Hasu“.

Posmatrano u ovom svetlu, Maslenica nije samo zabava ili veselje, već takođe može da izazove razmišljanje i da ide pravo u srce.